

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 19 dhjetor 2016
Nr. ref.:RK1019/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI123/15

Parashtrues

Ali Zenuni

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 50/2014, të 2 qershorit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

- Kërkesa është dorëzuar nga Ali Zenuni, me banim në Prishtinë (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës), i cili përfaqësohet nga avokati Skënder Musa.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 50/2014, i 2 qershorit 2015, të cilin parashtruesi e ka pranuar më 14 shtator 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar të Gjykatës Supreme, i cili pretendohet t'i ketë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me Kushtetutë, pa u thirrur në ndonjë dispozitë kushtetuese në veçanti.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji), dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 13 tetor 2015, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
6. Më 5 nëntor 2015, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar reportues dhe Kolegjin shqyrties, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Arta Rama-Hajrizi dhe Bekim Sejdiu.
7. Më 1 dhjetor 2015, Gjykata e informoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të saj ia dërgoi Gjykatës Supreme.
8. Më 20 tetor 2016, Kolegji shqyrties shqyrtoi raportin e gjyqtarit reportues dhe i rekomandoi njëzëri Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

9. Më 21 dhjetor 2009, ProCredit Bank ka lëshuar dy garacionine bankare në emër të përfituesit, ndërmarrja “Tayas Gida San”, për sigurimin e kërkesave që kanë rrjedhë nga marrëdhëni kontraktuese ndërmjet ndërmarrjes “Tayas Gida San” dhe parashtruesit të kërkesës.
10. Më 28 janar 2011, për shkak të kundërshtimit të përbushjes së detyrimit nga ana e ProCredit Bank, ndërmarrja “Tayas Gida San” ushtroi padi në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë kundër ProCredit Bankës, duke kërkuar përbushjen e detyrimit material që del nga garacionet bankare.
11. Më 8 mars 2011, ProCredit Bank paraqiti përgjigje në padi, duke kundërshtuar në tërësi padinë “*si të pabazuar në ligj dhe të pambështetur në prova dhe fakte*”.

12. Më 7 prill 2011, Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë (Aktgjyktimi I. C. nr. 18/2011) aprovon kërkesëpadinë, duke e obliguar ProCredit Bank që të përmbushë detyrimin material ndaj ndërmarrjes “Tayas Gida San”.
13. Më tutje, në Aktgjykim theksohet: “Aprovohet kërkesëpadia e paditësit Ndërmarrja “TAYAS GIDA SAN [...] dhe obligohet e paditura ProCredit Bank në Kosovë Prishtinë, që paditësit në emër të përmbushjes së detyrimit t’ia paguaj shumën prej 58.393.27 e, me kamtë vjetore në lartësi prej 3.5, duke filluar nga dita e parashtrimit të padisë [...] Gjykata konsideron se e paditura është e obligur të ekzekutoi garacionet me rastin e paraqitjes së kërkesës nga përfituesi [...] Garacioni bankar i dhënë nga e paditura është i pa revokueshëm dhe i pakushtëzuar [...] sipas ligjit të cekur dhe të aplikueshëm nuk lejohet e paditura që të refuzoj përmushjen e detyrimit nga garacioni, me pretendimin se kushtet e kontraktuara në mes palëve nuk janë rregulluar si duhet, aq më tepër kur e paditura me asnjë dëshmi nuk ka vërtetuar pretendimet e veta”.
14. Më 15 shkurt 2012, parashtruesi i kërkesës ka paraqitur kërkesë që në përputhje me nenin 271 të Ligjit për Procedurën Kontestimore, për shkak të interesit juridik, t’i njihet cilësia e ndërrhyrësit në procedurë në anën e palës së paditur.
15. Në një datë të paspecifikuar, ProCredit Bank paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit ndaj Aktgjykimit I. C. nr. 18/2011, të 7 prillit 2011, të Gjykatës Ekonomike në Prishtinë.
16. Më 10 korrik 2014, Gjykata e Apelit e Kosovës (Aktgjyktimi Ae. nr. 299/2012) e aprovon propozimin e parashtruesit të kërkesës për të qenë palë në procedurë ndërsa refuzon si të pabazuar ankesën e ProCredit Bank.
17. Më tutje, në Aktgjykim theksohet se “*gjykata e shkallës së parë në mënyrë të plotë ka vërtetuar gjendjen faktike [...] Garacioni bankar është akt rreptësisht formal dhe duhet të përmbushet rreptësisht ashtu siç është lidhur. Parashtrimet nga ankesa se garacionet i nënshtronhen rregullave uniforme për kërkimin e garacionit janë të pabazuara. Kjo për faktin se rregullat uniforme me dispozitat e Ligjit për Marrëdhëniet Detyrimore, nga kreu i XXXVIII, që i përkasin garancisë*” në thirrje të parë janë në harmoni të plotë dhe e obligojnë, në të dy rastet lëshuesin e garacionit të veproj dhe të përmbushë obligimin e vet me kërkesën e parë të paraqitur nga përfituesi”.
18. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme të Kosovës ndaj Aktgjykimit Ae. nr. 299/2012, të 10 korrikut 2014, të Gjykatës së Apelit të Kosovës.
19. Më 2 qershor 2015, Gjykata Supreme e Kosovës (Aktgjyktimi E. Rev nr. 50/2014) aprovon pjesërisht kërkesën, duke ndryshuar Aktgjykimin Ae. nr. 299/2012, të 10 korrikut 2014, të Gjykatës së Apelit të Kosovës, vetëm sa i përket kamatës vjetore, ndërsa sa i përket pjesës tjeter e refuzon revizionin si të pabazuar.

20. Më tutje, në Aktgjykim shtohet se “*Gjykata Supreme e Kosovës e konsideron si të drejtë dhe të ligjshëm qëndrimin juridik dhe arsyetimin e gjykatave të instancës me të ulët [...]. Në kuptim të nenit 1087 të LMD-së është përcaktuara se nëse garacioni bankar përmban klauzolat e lartëcekura ose përmban fjale me domethëniet të njëjtë, banka nuk mund të theksojë ndaj shfrytëzuesit të garacionit, këtu paditësit, kundërshtimet që urdhërdhënësi N.T.P. “Drini Commerce” mund të theksojë ndaj shfrytëzuesit sipas detyrimit të siguruar [...] Gjykata Supreme e Kosovës gjen se vendimin përkthitazi me lartësinë e kamatës së aprovuar është i papranuar [...].”*

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesi i kërkesës nuk e saktëson se cila dispozitë e Kushtetutës i është shkelur me vendimin e kontestuar.
22. Parashtruesi pretendon se “[...] *Gjykata Ekonomike e Qarkut nuk i ka dhënë qasje të barabartë në Gjykatë në bazë të padisë së Ndërmarrjes “Tayas Gida San” kundër ProCredit Bank, edhe pse kërkesa ka pasë të përbushet nga N.T. “Drini Commerce”, nuk e ka njoftuar fare për pjesëmarrje në seanca-Procedurë [...].*
23. Më tej, parashtruesi i kërkesës pretendon se “*Aktgjyki i Gjykatës Supreme i dt. 02.06.2015 është përvëq të tjerash i pakuptueshëm dhe jashtëligjor procedural ku trupi gjyques në krye me Kryetarin e Kolegjit me qëllim ka lëshuar këtë aktgjykim abuzues*”.
24. Parashtruesi i kërkesës përfundon duke kërkuar, nga Gjykata:

“Nga kjo kërkesë duam që të vërtetohet se në aktgjykitet e lartpërmendura ka shkelje ligjore, mos vërtetim i gjendjes faktike. Prandaj, kërkojmë që këto aktgjykime të shfuqizohen dhe çështja të kthehet në rigjykim”.

Pranueshmëria e kërkesës

25. Gjykata së pari duhet të shqyrtojë nëse kërkesa i ka përbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
26. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili përcakton:
- “7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.*
27. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 të Ligjit [Saktësimi i kërkesës], i cili parasheh:
- “Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij ta qartësojë saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është*

akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë”.

28. Gjykata, më tej, merr parasysh rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, i cili parasheh:
- „(1) *Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:*
[...]
(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar
- (2) *Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*
[...]
d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”
29. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës shprehimisht nuk i referohet shkeljes së ndonjë të drejtë të garantuar me Kushtetutë, mirëpo parashtruesi, në substancë, ngre pretendime për shkelje të së drejtës në gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
30. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon që “*Gjykata Ekonomike e Qarkut nuk i ka dhënë qasje të barabartë në Gjykatë*”.
31. Lidhur me pretendimin e parashtruesit që asocion në shkelje të nenit 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], parashtruesi i kërkesës pretendon se nuk i është dhënë mundësia e qasjes së barabartë në gjykata të rregullta dhe se parashtruesit të kërkesës i është mohuar e drejta që të jetë palë në procedurën gjyqësore.
32. Lidhur me këtë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka qenë palë në procedurë në shkallë të parë, mirëpo Gjykata e Apelit e ka aprovuar kërkesën e parashtruesit për të qenë “*ndërhyrës në procedurë*”.
33. Për më tepër, Gjykata i referohet Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, e cila konkludoj se arsyetimet e vendimeve të instancave më të ulëta ishin të qarta dhe të kuptueshme, dhe se ai përbante arsyen të mjaftueshme dhe fakte vendimtare për nxjerrjen e një vendimi të ligjshëm. Për më tepër, Gjykata vlerëson se Gjykata Supreme në mënyrë specifike ka adresuar dhe ka elaboruar pretendimet thelbësore të parashtruesit lidhur me shkeljet thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe nëse vendimet e gjykatave më të ulëta ishin të mbështetura në fakte të provuara.
34. Gjykata Supreme, më tutje, në Aktgjykim thekson se “*nuk qëndrojnë pretendimet e ndërhyrësit me revizion se gjykata e shkallës së dytë ka bërë shkelje nga neni 214.1 lidhur me nenin 182.2 të LPK-së, ngase gjykata e shkallës së dytë në aktgjykimin e saj ka dhënë arsyen mbi faktet vendimtare të cilat janë të pranuara edhe nga gjykata e revizionit*”
35. Rrjedhimisht, Gjykata konkludon se të gjitha argumentet e parashtruesit, të rëndësishme për zgjidhjen e kontestit, gjykatat e rregullta i kishin shqyrtuar, se

arsyet materiale dhe ligjore për vendimin që ai kundërshton janë të paraqitura në mënyrë të detajuar dhe se, në bazë të asaj që u tha më lart, procedurat pranë gjykatave të rregullta, në përgjithësi, ishin të drejta.

36. Gjykata, gjithashtu, përsërit se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është juridiksion i plotë i gjykatave të rregullta. Roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore dhe, prandaj, nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykim i 16 shtatorit 1996, paragrafi 65, shih po ashtu *mutatis mutandis* rastin KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
37. Edhe pse gjykata e rregullt ka liri të caktuar të vlerësimit në zgjedhjen e argumenteve dhe pranimin e provave, nen 6. 1 i KEDNJ-së nuk kërkon një përgjigje të detajuar për çdo argument që i ofrohet gjykatës gjatë mbajtjes së procedurës (Shih *Suominen kundër Finlandës*, nr. 37801, GEDNJ, Aktgjykim i 24 korrikut 2003, para. 36, *Van de Hurk kundër Holandës*, Nr. 16034/90, GJEDNJ, Aktgjykim i 19 prillit 1994, para. 61; *Jahnke dhe Lenoble kundër Francës* (dhjetor); *Perez kundër Francës* [DHM] Nr. 47287/99, GJEDNJ, Aktgjykim i 12 prillit 2004, para 81; *Ruiz Torija kundër Spanjës*, Nr. 18390/91, GJEDNJ, Aktgjykim i 9 dhjetorit 1994, para 29; *Hiro Balani kundër Spanjës*, Nr. 18064/91. GJEDNJ, Aktgjykim i 9 dhjetorit 1994, para 27).
38. Gjykata konsideron se parashtruesi nuk i ka mbështetur në mënyrë të mjaftueshme pretendimet e tij dhe nuk ka dëshmuar shkeljen e të drejtave të mbrojtura me Kushtetutë. Për më tepër, ai nuk ka arritur të dëshmojë se procedurat në gjykatat e rregullta, duke përfshirë Gjykatën Supreme, ishin të padrejta apo arbitrale, apo që të drejtat dhe liritë e tij janë shkelur.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (d) (2) (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 20 tetor 2016, njëzëri

VENDOS

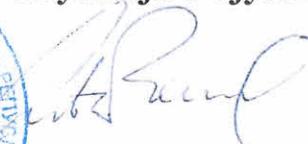
- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari rapportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

